Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

ПРОЕКТ

П О С Т А Н О В Л Е Н И Е №

от 2025 година

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

М И Н И С Т Е Р С К И Я Т С Ъ В Е Т
П О С Т А Н О В И :

§ 1. В Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (обн., ДВ, бр. 21 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 43, 61 и 81 от 2000 г., бр. 36 от 2001 г., бр. 19, 21 и 74 от 2002 г.; Решение № 7581 от 2002 г. на Върховния административен съд – бр. 76 от 2002 г.; изм. с Решение № 11701 от 2002 г. на ВАС – бр. 119 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 19 от 2003 г., бр. 25 и 68 от 2004 г., бр. 24 от 2005 г., бр. 48 от 2006 г., бр. 15 от 2007 г., бр. 17 от 2008 г., бр. 1, 16, 79, 84 и 87 от 2009 г., бр. 2 от 2010 г., бр. 13 от 2011 г., бр. 16 и 80 от 2012 г., бр. 33 и 62 от 2013 г., бр. 23 от 2014 г., бр. 19 и 40 от 2015 г., бр. 17 и 54 от 2016 г., бр. 29 и 41 от 2017 г., бр. 21, 49 и 107 от 2018 г., бр. 40 и 62 от 2019 г., бр. 74 от 2020 г., бр. 37 и 67 от 2021 г. и бр. 36, 44 и 66 от 2022 г., бр. 30 и 49 от 2024 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1 ал. 8 се изменя така:

„(8) Заявлението за отпускане или изплащане на пенсия се подава до териториално поделение на НОИ – София-град, когато:

1. заявителят не е български граждани, няма постоянен адрес в страната и за него не се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност;

2. заявителят е лице с постоянен адрес в чужбина и за него се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност, освен ако в съответния договор или европейските регламенти е предвидено друго.“

2. В чл. 9:

а) в ал. 4, изречение второ думите „или от длъжностното лице в НОИ, на което е възложено ръководството на дейността по отпускане и изплащане на пенсии по международни договори, по които Република България е страна, или на европейските

регламенти за координация на системите за социална сигурност – за лицата с постоянен адрес в чужбина” се заличават;

б) алинея 7 се отменя.

3. В чл. 10, ал. 1 изречение първо думите „и на длъжностното лице в НОИ, на което е възложено ръководството на дейността по отпускане и изплащане на пенсиите по международни договори, по които Република България е страна или по европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност за лицата с постоянен адрес в чужбина“ се заличават.

4. В чл. 21, ал. 5 в текста преди т. 1 думите „чл. 98, ал. 1, т. 1” се заменят „чл. 98, ал. 1“.

5. В чл. 22а думите „от влизането в сила на експертното решение на ТЕЛК (НЕЛК)“ се заменят с „от изтичане на срока за обжалване на експертното решение на ТЕЛК или на НЕЛК по отношение на правоимащото лице“.

6. В чл. 30 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1 думите „времето на неработоспособността, определена“ се заменят със „срока на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане, съответно – на необходимостта от чужда помощ, определени“;

б) в ал. 2, изречение второ след думите „степен на увреждане“ се добавя „или необходимост от чужда помощ“;

в) алинея 3 се отменя;

г) алинея 4 се изменя така:

„(4) При преосвидетелстване на лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, пенсията, съответно добавката за чужда помощ, се определя както следва:

1. когато преосвидетелстването е извършено до първо число на месеца, в който изтича срокът, за който е отпусната пенсията, както и при предсрочно преосвидетелстване по молба на пенсионера, изплащането на пенсията/добавката се продължава от първо число на месеца, следващ месеца на преосвидетелстването.

2. когато преосвидетелстването не е извършено до изтичането на срока, за който е отпусната пенсията/добавката, и са налице условията по чл. 101б, ал.2 от Закона за здравето, пенсията/добавката продължава да се изплаща на основание последното издадено експертно решение до датата, определена за преосвидетелстване и за издаване на ново експертно решение на лицето.

3. пенсията, съответно – добавката за чужда помощ, се прекратява, когато:

а) определеният при преосвидетелстването процент трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане е под 50 на сто, а за социалната пенсия за инвалидност – под 71 на сто – от датата, следваща датата, до която е била отпусната пенсията, а в случаите по т. 1 – от първо число на месеца, следващ месеца на преосвидетелстването;

б) след редовно призоваване лицето не се е явило на преглед за преосвидетелстване – от датата, следваща датата, до която е била отпусната, а в случаите по т. 2 – от датата на неявяването, освен ако пенсията е с определен пожизнен срок;

в) лицето не е подало заявление-декларация за преосвидетелстване до датата, включително, на която изтича срокът, за който е отпусната пенсията/добавката – от датата, следваща датата, до която е била отпусната, освен ако пенсията е с определен пожизнен срок.

4. когато преосвидетелстването е извършено в месеца, през който изтича срокът, за който е отпусната пенсията/добавката, както и след това, тя се възстановява:

а) от датата, следваща датата, до която е била отпусната пенсията/добавката, ако заявлението-декларация за преосвидетелстване е подадено не по-късно от датата на

изтичане на срока, за който е била определена трайно намалената работоспособност/вида и степента на увреждане;

б) от датата на преосвидетелстването, ако заявлението-декларация за преосвидетелстване е подадено след изтичането на срока, за който е била определена трайно намалената работоспособност/вида и степента на увреждане.

д) алинея 5 се изменя така:

„(5) В случаите по ал. 4, т. 1 и т. 4 размерът на пенсията се определя без промяна, увеличава се или се намалява съобразно определения при преосвидетелстването процент трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане на лицето. Когато след преосвидетелстването е определен по-висок процент на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, но размерът на пенсията е по-малък от получавания до преосвидетелстването, се изплаща по-благоприятния размер пенсия.“

7. В чл. 31, ал. 2 след думите „При осиновяване“ се добавя „по чл. 101 от Семейния кодекс“.

8. В чл. 38, ал. 3 се правят следните изменения и допълнения:

а) в текста преди т. 1 след думите „чл. 4, ал. 1, т. 8“ се добавя „КСО“;

б) в т. 1 след думите „по чл. 4, ал. 1, т. 1 - 4 и 6“ се добавя „КСО“

9. В чл. 46, ал. 4, т. 4 думите „по реда на чл. 9а, ал. 1 и 2 КСО“ се заменят с „по реда на чл. 9а, ал. 1 – 3 КСО“.

10. В чл. 51, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

а) в изр. второ думите „след предварително заявяване в избраната пощенска станция“ се заличават;

б) създава се ново изр. трето:

„В случай че избраната пощенска станция се намира в населено място, различно от това по постоянния или настоящия адрес на пенсионера получаването на пенсията от тази станция следва да бъде предварително заявено.“

в) досегашните изречения трето и четвърто стават съответно изр. четвърто и пето.

11. В чл. 67, ал. 2 думите „заявление по чл. 1, ал. 8“ се заменят със „заявление по чл. 1, ал. 8, т. 1“

12. В чл. 78, ал. 1 се създава изр. второ:

„Изплащането се извършва чрез териториално поделение на НОИ – София-град.“

13. В чл. 81, ал. 2 след думите „датата на спирането“ се добавя „при спазване на разпоредбата на чл. 105, ал. 2 от КСО“.

14. В чл. 83, ал. 1 думите „и 84 - 95 на основание на разпореждане съгласно чл. 98, ал. 1 КСО“ се заличават.

15. В Глава втора „Изплащане на пенсиите“ се създава Раздел IXа:

„Раздел IXа

Изплащане на пенсии на лица с постоянен адрес в чужбина, за които не се прилага международен договор, по който Република България е страна, или европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.

Чл. 83а. (1) Пенсии на лица с постоянен адрес в чужбина, за които не се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност, се изплащат от териториалните поделения на НОИ по реда на чл. 51 - 77.

(2) Лицата представят декларация за продължаване получаването на пенсия от Република България при започване на изплащането на пенсията и през периода от 1 ноември до 31 декември на всяка календарна година. Ако пенсионерът не изпрати декларация, попълнена и заверена от нотариус, консулска служба или друго длъжностно

лице, определено от законодателството на съответната държава, изплащането на пенсията се спира.

(3) Спрените пенсии по ал. 2 се възобновяват след получаването на декларацията от датата на спирането при спазване на разпоредбата на чл. 105, ал. 2 от КСО.

(4) Декларацията за продължаване получаването на пенсия от Република България се подава в териториалното поделение на НОИ, което изплаща пенсията лично, чрез законния представител, чрез упълномощено съгласно чл. 18 от АПК лице, чрез лицензиран пощенски оператор в оригинал или по електронен път по реда на ЗЕУ, подписана с персонален идентификационен код или с квалифициран електронен подпис.

16. В чл. 85 се правят следните изменения:

а) в ал. 6, изречение първо думите „както и от длъжностното лице, на което е възложено ръководството на дейността по отпускането и изплащането на пенсии по международни договори, и европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност“ се заличават;

б) в ал. 7, изречение второ думите „а за лицата, които нямат постоянен адрес в страната – от съответните длъжностни лица в териториално поделение на НОИ – София-град“ се заличават.

17. В чл. 89 се правят следните изменения:

а) изречение трето се изменя така:

„За пенсите на лицата с постоянен адрес в чужбина, както и за пенсиите, отпуснати от чуждестранни осигурителни институти, изплащани чрез посредничеството на НОИ, при прилагане разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, удостоверенията се издават от териториално поделение на НОИ – София-град“.

б) изречение четвърто се отменя.

18. В § 2а т. 1 се изменя така:

„1. "Лица с постоянен адрес в чужбина" са лица, за които са налице данни, че нямат настоящ адрес в Република България.“

19. Навсякъде в Приложението към чл. 92, ал. 3 думата „лева“ се заменя с „евро“.

§ 2. В Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионни схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка (обн., ДВ, бр. 82 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 4, ал. 1 думите „длъжностното лице от НОИ, на което е възложено прилагане на международните договори в областта на социалното осигуряване за лица с постоянен адрес в чужбина“ се заменят с „длъжностно лице, определено от управителя на НОИ“

2. В чл. 6 ал. 1 и 2 се изменят така:

„(1) Размерът на средствата в уведомлението по чл. 4, ал. 7 се посочва в евро.

(2) Размерът на средствата в уведомлението по чл. 5, ал. 2 се посочва в евро.“

3. В чл. 9:

а) ал. 2:

аа) изречение първо се изменя така:

„Националният осигурителен институт нарежда определения в евро размер на средствата по посочена от компетентната европейска институция банкова сметка на съответната пенсионна схема на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ в едномесечен срок от датата на уведомяването по чл. 7.“

бб) изречение второ се заличава.

б) в ал. 3 изречение трето се изменя така:

„Пенсионноосигурителното дружество нарежда дължимите средства в евро“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Лицата с постоянен адрес в чужбина, за които не се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност и на които е отпусната пенсия до датата на влизане в сила на чл. 83а представят декларация за продължаване получаването на пенсия от Република България не по-късно от 31 декември 2025 г.

§ 4. Постановлението влиза в сила три дни след обнародването, с изключение на:

1. Параграф 1, т. 6, т. 10, т. 15 и т. 18, които влизат в сила два месеца след обнародването;

2. Параграф 1, т. 1, т. 2, т. 3, т. 4, т. 11, т. 12, т. 16, т. 17 и § 2, т. 1, които влизат в сила от 27 ноември 2025 г.;

3. Параграф 1, т. 19, § 2, т. 2 и т. 3, които влизат в сила от датата на влизане в сила на Закона за въвеждане на еврото в Република България.

§ 5. За заварените производства по заявления-декларации за преосвидетелстване, подадени до влизането в сила на § 1, т. 6, се прилага досегашният ред.